

Gran Hotel - Restaurant Els cafès GIL

de LONDRES
HOTEL DE PRIMER ORDRE
SON: ELS DE MÉS FORTALESA
ELS DE MÉS AROMA

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, duixes i telèfon
Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca).-Reus

En Pau Iglesias i les Junes de Defensa

"El Liberal" de Madrid publica la opinió d'En Pau Iglesias sobre les Junes de Defensa i l'amnistia. Respecte al primer extrem diu que no apareixen clares les aspiracions de les Junes, puix unes vegades diuen que sols aspiren a acabar amb el favoritisme en el exercit i altres afegeixen que volen que Espanya estigui ben governada.

Jutja legítima la rebelió de tots els elements socials contra el poder públic quan aquest va contra l'interès de la nació i creu que deuen cooperar a aquesta rebelió els altres elements socials. Per això li sembla un greu error que les Junes de Defensa no s'associessin al moviment obrer d'agost i encara més greu error la duresa amb que ha procedit una part de l'element militar en la repressió dels successos que sobre tenir caràcter polític aspiraven a aconseguir la baratura de les subsistències.

Es també una equivocació que les Junes s'hagin inhibit en la qüestió de l'amnistia i més pel to despectiu en que ho va fer el seu orgue en la premsa, ja que els que estan a presidir pels successos d'agost han infringit menys la llei que les Junes.

L'amnistia és un assumpte de caràcter general i no polític, sense comptar amb que les Junes a pesar de negar ho, no fan més que intervenir en la política d'encà del darrer juny.

Sobre la relació de les Junes amb les aspiracions del poble diu el següent:

Fora sensible, molt sensible, que les Junes observessin una conducta que les posés enfront de les classes treballadores. Pei que estem veient amb motiu de la colossal tragedia que presen fa el món, els exercits van a sofrir, están sofrint ja, una fonda transformació. No serà la base d'ella la sumissió absoluta de les classes i dels soldats als caps sinó el respecte mutu de tots sos individus i el compliment també per part de tots d'aquelles obligacions que facin de l'exercit un veritable exercit nacional, no un exercit al

servei d'una institució, perquè si això darrer es pretengués el proletariat, que és qui principalment nodreix l'exercit, es veuria obligat a inculcar en els seus la idea de que l'exercit deu estar al servei de la nació i no al d'interessos de persona o de grup.

La nació és una cosa i la institució monàrquica és altra; i si les Junes de Defensa lluiten contra el favoritisme i contra la política que danya el país no podrán eximir de responsabilitat, com la tenen tots, a la esmentada institució.

A més, tractant-se de suprimir afronts i de remediare altres mals no deurien oblidar les Junes que la llei de jurisdicció és vergonyosa per a tot el país i que la campanya del Marroc és un cranc per a la nació, devent procurar se per tant acabar amb una i extirpar l'altre. Els mals d'Espanya exigeixen la unió de totes les Junes civils i militars, ro per a apoiar lo que amb raó s'enderroca, si no per a fer la transformació que reclama el poble. Tant debd—acaba dient—pensessin així les Junes de Defensa militars! Mes si elles no pensen d'aquesta manera tinguin la seguretat de que nombrosos oficials del nostre exercit participen d'aquest pensament.

Crònica obrera

Els miners d'Asturies

El dia 9 d'aquest mes es reuni el Comité executiu del Sindicat d'obriers miners asturians, i prengué acords continguts en una nota oficiosa, la qual diu que en vista de que la patronal insisteix en la seva negativa de no admetre els seleccionats s'acorda sol·licitar de les seccions autorització per a declarar la vaga en el moment que es consideri oportú, sense necessitat de reunir l'Assamblea general.

S'acordà demanar un augment de salari igual per a tots els obrers; celebrar una sèrie de mitings en els punts més importants de la zona minera; recomanar a les seccions que es reunixin immediatament per a tractar de lo referent als vaguistes d'Avilés i a l'autorització per a declarar la vaga, rememtant desseguida còpia dels acords al Comité.

Es varen pendre altres acords importants per al funcionament de la organització.

Propaganda regionalista

Un miting a La Corunya

Al teatre Rosalía de Castro de La Corunya s'ha celebrat un miting regionalista per a donar compte del viatge dels delegats que vingueren a Catalunya.

Tots els oradors feren constar que el regionalisme galleg serà essencialment agrari i dintre de la unitat espanyola.

S'acordà crear les Germandats regionalistes gallegues amb el següent programa mínim:

Lliure introducció del blat de moro i segol destinat a Espanya.

Lliure repartiment veinal als municipis de més de mil ànimes.

Llei jurídica financiera de redempció dels «toros».

Legislació adequada per al dret foral.

Inspecció de la fabricació i venda de vias i adobs.

Construcció del ferrocarril de la costa.

Reconèixer a les parroquies com senyores dels monts comunals.

Creació de les hisendes municipal i provincial.

Els catalans a Galicia

Diuen de Madrid que han arribat els senyors Cambó, Morera i Galicia; Bertrán i Serra i Bertrán i Musitu.

Els dos primers, en unió de don Pere Rahola i del senyor Puig i Cadafalch, que eren esperats ahir, havien de marxar, el mateix dia, a Galicia per a emprendre l'anunciada campanya regionalista.

D'aquesta en podem ayençar les següents dades: Aquesta tarda, el senyor Morera i Galicia donarà una conferència a la Corunya.

El diumenge al matí se celebrarà un miting. A la tarda el senyor Cambó donarà una conferència de caràcter econòmic.

El dimarts el senyor Puig i Cadafalch en donarà una altra a Santiago.

Els altres punts on els regionalistes s'aturaran per a actes de propaganda són Vigo, Orense, Monforte i Villagarçia.

El dia 22 es proposen estar de tornada a Madrid.

La política

No hi ha tals diferències

El senyor Rivas Mateos ha negat que existeixin diferències entre ell i el ministre d'Instrucció pública, senyor Rodés, amb qui, pel contrari—afirma—, està completament identificat, no adoptant el director general cap mesura sense l'autorització d'aquell.

Donà compte als periodistes el senyor Rivas Mateos d'una visita que li havia fet una comissió de l'Associació Médico Escolar per a felicitar-lo per la seva tasca de sanejament del pressupost i notificar-li haver estat nomenat president honorari d'aquella Associació.

En Machado, destituït

S'ha decretat la destitució del president de la República portuguesa, En Bernardí Machado, i la separació dels seus respectius serveis del funcionaris militars i civils nomenats pel Govern anterior.

Parla En Garcia Prieto

El cap del Govern, conversant amb els periodistes, ha justificat la duració del Consell de ministres perquè hi ha hagut de fer una detallada exposició dels acords presos en l'anterior, singularment en la part referent als nòlts, al servei nacional, al segur de guerra, a les mesures contra els intermediaris i tots els altres assumptes continguts en la nota oficiosa.

Tot ho ha explicat el president al rei amb la major minuciositat.

També li explicà l'abast de la declaració feta pel Govern de que recaptarà aviat la firma del decret de dissolució.

Aquest decret no es farà esperar, pero cal que passin alguns dies perquè el Govern adopti determinades mesures

tervenció de l'element popular dintre l'acció empírica dels propulsors del nostre Renaixement. Fer florir en la col·lectivitat la eficacia de l'imperatriu individual. Crear una democràcia d'ànima catalana proveïda d'un orgue polític permanent. Donar un matiu de civilització—en una paraula—genú i inèdit a Catalunya perquè així tingui dret a viure internacionalment com un dels preuats i indispensables elements motors de progrés, impulsors de l'occidentalisme llatí que s disputa la dictadura espiritual del món amb altres races més ben armades per a la lluita social moderna, però potser no tant orgues com nosaltres del lluminós idealisme que dona immortal permanencia en l'història a les obres dels més insignes pobles de la terra. Enfortir l'esperit, la conciencia catalana, a fi de que Catalunya deixi d'ésser un episodi històric i devingui un element actiu de civilització: heu's aquí la nostra feina imprescriptible, reduïda dintre la següent norma patriòtica:—Fer a Catalunya tot allò que les lleis no ho privin i quan la llei s'hi oposi, treballar per a derogar o esmenar la llei.—Barcelona, juny 1913.

lluitar a les exigències de l'estament marcial. Aquest fet ha vingut a revelar l'arrestat de les conviccions monàrquiques de molts elements de la societat espanyola, traduint-se en una positiva revifalla del republicanisme que arà, amb la convidada unió dels varis grups republicans espanyols i encara pel manifest desafectat dels monàrquics a les institucions, ha vedonat a la República furs de possibilitat del adhoc de necessitat com a únic sistema possible dintre del qual puguin obtenir-hi satisfacció plena els anhels re novadors de llibertat i de dignitat dels homes i dels pobles ibèrics.

La Unió Catalanista ha estat en perill imminent de disoldre's, separant-se'n i restant en el voluntari ostracisme els seus elements més prestigiosos, devenint de aslafi un organisme del tot descarriat de l'ideal i de la missió que perseguia. Aprimitivament i ens ha de doldre aquest mortal afebliment de l'Unió Catalanista, que hauria d'haver sigut sempre el verb afirmatiu del Nacionalisme Català en cada moment de l'actuació política dels partits o de la lluita entançada entre aquests i el centralisme espanyol. Hi ha hagut, també, una casi total dis-

Institut de Bioteràpia i Laboratori Microbiològic Clínic del Dr. A. FRAS
VACUNACIÓ CONTRA LA

RABIA

La vacunació deu començar abans d'haver transcorregut 10 dies després de la mossegada

Diagnòstic o revelació experimental de la rabia en els animals causants de les mossegades. Anàlisis bio-normals i patològics.—Arraval baix Jesús, 33. Reus

Sense aquesta marca

L'aparell NO és un GRAMÓFON — CATALEGS GRATIS —

Companyia del Gramófon - SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Èxit colosal dels célebres artistes
TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑA - Carrer Major, 22 - REUS
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Relogeteria, - Pelletg. de butxaca i Despertadors des de 2'90 pessetes.

Garantida per sa puresa

Elaboració compatible amb les millors marques del país i estrangeres.

Dintre pocs dies, grans regals als consumidors

De venda en Drogueríes i Confiteries

Representant per Catalunya

AGUSTÍ ESTEVE

Carrer Major, 15.-REUS

Basar «La ALIANZA».-REUS

Secció d'Objectes per a Regal

Últimes novetats en Galeters, Jardineres, Gerros, Joiers, Jocs de café, Jocs entreines, Jocs de taula amb i sense estutx, Làmpares, Torretes, etc., en plata de llei, Plata Meneses i Plata Anglesa. Gran assortit en Figures artístiques de fang, marbre i pasta.

PREUS SENSE COMPETENCIA

SECCIÓ D'ÒPTICA

Gran assortit en tota classe d'articles perteneixents a aquest ram.—Gran varietat en montures per a Ulleres i Lentes en or, xapa or i níquel.—Garantitzem la puresa dels cristalls que la casa emplea en la confecció de les receptes dels Srs. Metges Oculistes.—Se fan compostures de totes classes.

PREUS ECONÒMICS

MERCERIA I NOVETATS

Alfred Llecha

Carrer de Monterols, 36.-REUS

Gran assortit, de les més altes novetats, en adorns per a vestits de senyora Brodats i entredós, pelletteria, perfumeria del país i estrangera, genres de punt, corbateria, elàstics, lliga-cames, bisuteria, moneders, i tots quants articles perteneixents al ram.

LÍNIA DE VALÈNCIA

Surten de Salou per a València
6'21, 9'18, 11'15, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben a Salou de València
4'19, 8'32, 15'44, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

Gran Servei d'Autos i Carruatjes De Montroig a Reus i viceversa

SORTIDES

AUTOMOVILS		CARRUATJES	
MONTROIG	REUS	REUS	MONTROIG
A les 7	A les 11	A les 8	A les 4
> 12'30	> 4'30		

PUNTS DE PARADA:

- A Montroig, Casa Sabaté.
- A Montbrío, Café de la Plaça.
- A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

IMP. SANJUÁN - REUS

CASA JORBA

ESTANISLAU FIGUERES, 2

La casa Jorba, que es dedica a la venda d'articles de pisa, cristal i tot lo concernent en aquest ram, ha rebut grans existències de GERRES, propies per a conservar olives. PREUS LIMITATS.

Aquesta nit, la companyia de sargüela que dirigeix el primer actor en Laureá Riba, i que amb gran èxit actua en el Teatre Fortuny, posará en escena la opereta en tres actes «La Casta Susana», en quina obra hi debutará la simpática primera tiple, N. Enriqueta Benito.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Negociem tots els cupons Deutes de l'Estat de venciment primer gener 1918. Canvi de bitllets i monedes estrangeres.

En el Kursaal tindran lloc avui les acostumades sessions de cine. En el programa hi figura, a més de la projecció d'interessants pel·lícules, el debut de la cançonetista «Estrella Soler».

Se necessiten urgentment

Mare i filla independents per a viure en un poble, essent indispensable que l'una sàpiga cuinar bé y l'altra cuidar animals domèstics. Imprescindible excelents referències.

Escriure amb detalls a L. Oliva, La Argentera (Província de Tarragona)

Segons opinió d'un sabi doctor, dos amics íntims es trobaven a prop de la tisi, mercès a la vida de cràpula i llicenciosa de l'un i a l'excés de treball comercial de l'altre. Ambdós se sentien aniquilats, sense forces i amb un decaïment impropï de la joventut.

La vellesa prematura començava a dibuixar-se en son rostre i hauria fet progressos sense l'enteresa del doctor, que els imposá, com a única ancora de salvació, l'ús dels célebres Hipofosfats Salut. L'efecte fou tant ràpid com inmenso. L'alegría dels dos amics, avui veritables propagadors dels Hipofosfats Salut. —Únic aprovat per la Reial Academia de Medicina. 27 anys de creixents èxits. Al comprar el frasc deuen fixar-vos si amb tinta roja es llegeix Hipofosfats Salut.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Companyia de sargüela i operata dirigida pel primer actor Emili Duval i el mestre concertador Laureá Riba. Gran funció per a avui. L'opereta en tres actes LA CASTA SUSANA. A dos quarts de deu.

Centre de Lectura.-Teatre

Gran Companyia de Declamació dirigida pel primer actor Don ANTONI PIERA i de la que'n forma part la 1.ª actriu Sra. D. JOSEFINA ROCA. Grans funcions per a demà diumenge: Tarda, a dos quarts de cinc.—La comedia en tres actes «Divorciemonos» i el sainet «Gente bien». Nit, a dos quarts de deu.—El drama d'En Pitarrá «Batalla de Reines» i el sainet «Gente bien».

Teatre Circo

GRAN COMPANYIA EQUÈSTRE Director Mr. Wisill. Gran funció per a avui. Hi pendrán part tots els artistes de la Companyia. Preus i hores de costum.

Kursaal

Grans sessions de cine per a avui.—Debut de la cançonetista Estrella Soler. Preus i hores de costum.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui.—Preus i hores de costum.

Companyia Reusense de Tramvies

Sortides de Reus (Arraval Robuster)	Sortides de Salou
Tren n.º 24 a les 7'50	Tren n.º 25 a les 9'20
> > 12 > 16'	> > 23 > 18'40

AVIS.—Els dies festius no circulará el tren que surt de Reus a les 16, pero en canvi circularán el de les 15 i el de les 17'05 i el que de Salou surt a les 16.

Els diumenges i dies festius s'expedirán bitllets d'anada i tornada a 60 céntims per a tots els trens del dia de la expedició.

Instal·lacions Elèctriques

AMORTITZABLES

Per a informes: Electricista Freixa

Carrer de Vilá (a) Bou REUS

Xocolateria LA MUNDIAL

(Antiga del Narri)

Carrer de la Mar, 2 (Carreró davant la plaça de la Constitució) REUS

Aquest establiment al passar a ésser propietat de Vicents Martí, ha sigut reformat el local amb el fi de poguer servir al distingit públic, el qual trobará en el mateix economia i servei esmerat.

EL CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, L'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarres mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'alliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia y dificultava la respiració. ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes, **UN PAQUET SOLT: 10 CÈNTIMS.**

EL RECONSTITUENT MILLOR

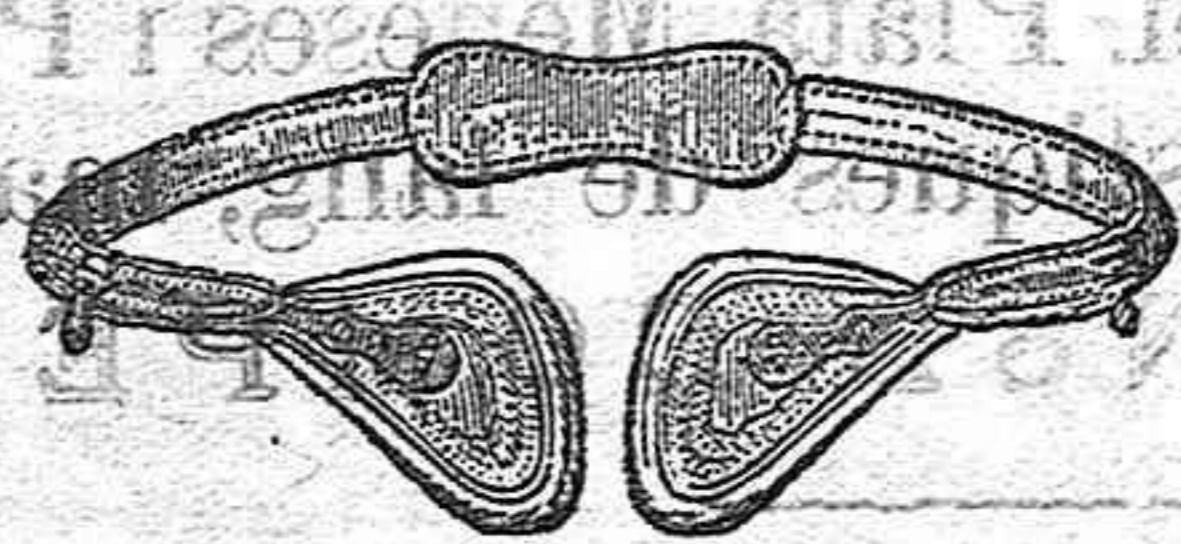
és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

LA CRUZ ROJA

Antic i acreditat establiment de Ortopedia, fundat en 1896, per don JOSEP PUJOL

Aquesta casa té a la venda un gran assortit de Braguers de totes classes, lo més pràctic i modern per a la curació de les hernies per cròniques i rebels que siguin.

Petits Braguers de caixó per a la prompta curació dels tendres infants.

Especialitat en aparells articulats fabricació de la casa, aplicats per persona compeent amb molts anys de pràctica en la mateixa.

Faixes hipogàstriques per a corregir la obesitat, dilatació i abultament de ventre.

Tiants homoplàstics per a evitar el carregament d'espatlle.

Confecció de tota classe d'aparells d'Ortopedia Gran assortit en lentes i ulleres per a la vista miopa i vista cansada. Bicicles de caire i campanya i tot lo concernent al ram de Optica, Cirurgia i Ortopedia.

"LA CRUZ ROJA" (CASA FUNDADA EN 1896) MONTEROLS, 16 (Al costat del fabricant de porres D. Ferrer Pons)

DISPONIBLE

Per a informar: Electricista Freixas

Carrer de Vila (a) Bou

Fábregas i Recasens

Valors-Cupons-Borsa-Canvi-Giros

Rambla dels Estudis, 4 (TELEFONS A 2248 I A 3458) BARCELONA

DISPONIBLE

L'Hidráulica Reusense
de EMILI AULÉS
Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS
Cami de Riudoms REUS

Casa PUJOL
TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES
Monterols, 37 REUS

JOAN PUJOL
RECADER
EL MÉS ANTIC DE REUS A BARCELONA
ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

NON PLUS ULTRA
Trajos a preus inverosímils
La casa millor assortida en trajos per a nens
Portal de Jesús, 1.—REUS

Esteve Massagué
COMISSIONS-REPRESENTACIONS
SANT LLORENS, 8, 3.ª REUS

DECORACIÓ - MOBLES
J. MONTAGUT
Carrer de la Presó, 4 REUS

Fabrica de Capses de Cartó
ENBIC VIDAL
Carrer del Galló, 4 REUS

JOSEP SOLÉ
RECADER DE REUS A BARCELONA
BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc.)
REUS
Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5

DISPONIBLE

DROGUERIA
de H. MARINÉ
Plaça de Prim REUS

Claudi Borrás
DENTISTA
Plaça Constitució, 13 REUS

TINTORERIA de MANUEL CIBIACH
Se renta i tenyeix tota classe de roba.—S'utilitza el planxat elèctric.
Gaianes, 7 REUS

DISPONIBLE

TARIFES per a l'inserció d'anuncis en aquest diari

PREUS MENSUALS

En 1.ª plana	En tercera plana				En 4.ª plana
	A una columna	A dues columnes	A tres columnes	A cinc columnes	
Pagarà 4 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi	Fins a 3 cmts. d'altura. De 3 a 5 " Per cada centímetre més.	2'50 3'50 0'50	3'75 5'25 0'75	5'00 7'00 1'00	Pagarà 3 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupi

Els remittents, anuncis de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'insercions pagarán a 25 cèntims la ratlla per la primera inserció i a 10 cèntims ratlla per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagarán a 10 cèntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, cestarà l'impost del timbre a raó de 10 cèntims per inserció.

AVIS.—S'admeten anuncis mortuoris fins a les 7 de la nit.